

DOMOVINA

in TABORIŠČU

sl. 23a

VETROVNO 14.6.1945.

ČETRTEK

VEČERNA IZDAJA.

Od svojega groba ušel.

PRIPoveduje iz SKOFJE LOKE PObegli SLOVENSKI VOJAK.

Danes 14. t.m. se je vrnil v naše taborišče v Vetrinju slovenski vojak gorenjskega polka, ki se je bil z drugimi vred 23. majnika odpeljal proti Področci, kjer so jih prevzeli partizani in odvedli v Skofjo Loko. Iz njegovega pripovedovanja povzemamo tole sliko, ki naj presune ne le vso slovensko ampak vso svetovno javnost:

"Sobe so z nami napolnili kakor škatlje s sardinami. Takoj nato so nas vse po vrsti brez vsakega zaslišavanja začeli pretepati z rami, puškami, žilavkami in drugimi topimi predmeti. Še istega večera sem bil ob pol desetih zvečer že tako pretepen, da sem omedlel. Ko sem se zavedel, so me po noči odpeljali v neko drugo okroglo sobo, kjer nas je bilo 147 in kjer smo ležali kar drug na drugem. Do jutra sem bil še dvakrat do krvi tepen in so mi tako zbili glavo, da sem bil ves v krvi in po obrazu ves modrikast. Polomili so mi tudi nekaj zob. Naslednji dan sem bil vsako uro tepen z raznimi predmeti in opljuvan. Vedel sem sicer kaj je komunizem in sem zato tudi prijel za orožje, ker Nemci kot okupatorji niso hoteli držati reda. Vendar si nisem mogel misliti komunizma v tako grozni obliki. Ob tej priliki omenjam, da sem bil prisilno mobiliziran v nemško vojsko, od koder pa sem trikrat ušel. Dvakrat so me Nemci ujeli, tretjič pa sem jo srečno zvozil in se pozneje uvrstil v slovenske protikomunistične vrste. Jaz in moji tovariši se kot Slovenci nikakor nismo borili proti Zaveznikom, pač pa samo proti domačim zločincem in mučiteljem. Vsi do zadnjega smo bili pripravljeni na dano znamenje svoje orožje obrniti pravtako proti Nemcem, žal pa se je politika drugače zasukala. Če smo mi težko z vsem srcem pričevali Anglo-Amerikancev, so se ga prav tako bali partizani.

Naslednjo noč od torca na sredo sem bil vnovič vsaj petkrat pretepen. Prosil sem jih naj me ustrele, česar pa niso hoteli storiti, pa so nas pustili počasi umirati. V sredo zjutraj pa so nam zvezali roke na hrbtu in nas pustili do noči zvezane. Vse te tri dni nam niso dali prav nobene hrane, tako da smo bili vsi popolnoma opešani. V sredo večer so nas zvezane postrojili po dva in dva, povezali z žico pod rameni za obe roki, na sredi pa še z vrvjo. Na to so nas odgnali ponoči rekoč, da gremo proti Ljubljani. V resnici pa smo šli iz gradu v nasprotno smer proti severu, proti gori Ljubnik po Poljanski dolini. Po eni urnem maršu smo se ustavili pred veliko jamo.

In takrat je zaropetalo na nas od vseh strani takoj, ko smo prišli na mesto. Ponovno povdarjam, da nisem bil niti jaz, niti kdo drugi zaslišan ali slišal na odgovor klican, pred jamo so streljali na nas od vseh strani kakor na živino z mitraljezi in brzostrelkami. V tej skupini nas je bilo 42, prav taka skupina pa je bila za nami. Verjetno je, da je bilo še več drugih skupin, ker pa je bila noč jih nisem videl. Pri prvih rafalih sem ušel, iz noče skupine sem se rešil sam. Rešil, a sem se tako, da sem še po dnevi zrahljal vezi rokah in na hrbtu, da sem tako prišel do noža, ki sem ga imel skritega v blazi. Z njim sem med potjo na morišče prercel žico, česar pa komunisti niso opazili, ker je bila noč.

Našega komandirja KLOBOVSA JAKOBA, so že prvi dan po prihodu takoj zbili, da je imel popolnoma razbit nos, zobe in ušesa. Bil je ves obli s krvjo, da ga ni bilo spoznati. Enako zmaličenih je bilo še več drugih sotrpinov, katerih pa ne morem naštevati, ker jih je preveč.

Nimam besedi, da bi mogel popisati vso grozoto podivjanih partizanov. V zaporih je tudi mnogo civilistov, ki so ostali doma, med njimi zlasti mnogo žensk, s katerimi pa prav tako ravnaajo.

Ko se je zdanilo, sem drugega dne gledal na kraj, kjer so nas pobijali. Videl pa sem samo še zasute grobove. Prav taki grobovi so v

okolici Skofje Loke in drugod n.pr. pri Črnomlju. Prihodnji večer sem se bil v takojšnji okolici te. poslušal prav tako streljanje in upitje umirajočih slovenskih vojakov.

Preden so nas istega dne odvedli na morišče so partizani spodili dotedanjo stražo mladih partizarov, nakar so nas prevzeli sami stari komunistični partizani, ki so nas tudi streljali. Zanimivo je, da ljudem pripovedujejo, češ da gremo v delavske bataljone v Ljubljano, v resnici pa nas po hudem mučenju vsako noč streljajo. Razizem in nacizem je Slovencem prizadejal mnogo gorja, kar pa očenja te komunistična diktatura, je za človeške možnosti nesprejemljivo.

Slovensko ljudstvo v obziru pričakuje prihoda Angležev in Američanov, saj smo vsi za n.e. če gr smo vses ozi tudi bili. Lato je ljudstvo tako hudo razočarano, ker jih ni. Dokler narod joka, partizani pa se veselo, pijejo, plešejo, se z ženskami zabavajo, ne bo blagostanja v naši domovini. Pri vsem tem svojem divjanju pa partizani pri vsaki besedi zabavljajo čez Angleže in Američance, med tem ko se na videz delajo, češ da hočejo vpostaviti red. Toda ljudje drug za drugim izginjajo, nihče ne ve kam. Več ne morem povedati, ker je groza reteklih in prestanih dni prevelika. Ko sem bežal, sem se oglasil pri dobrih znancih kjer se zvedel za mnenje prebivalstva kakor sem ga zgoraj omenil. Nato sem nadaljeval pot... Pred Borovljami me je ljubeznivo sprejel na avto angleški vojak, s katerim sem se prieljal venkaj v Vetrinjo danes 14. junija ob 10 uri dopoldne.

NOVICE.

IZ DOMOVINE.

Vlak Ljubljana - Kočevje je v postavljen. Tako poroča ljubljanski radio, ki pa ne pove, kdo je razdeljal to prognozo.

V TRSTU SO BILI VELIKE DEMONSTRACIJE proti Titu, tako poroča ljubljanski radio, ki dostavlja, da so se demonstranti vozili z Angličani v kamijonih ter vpili "Dol s Titom, dol z Jugoslavijo, živela Italija, živela italijanski frst. Po pripovedovanju tega radia so demonstranti baje poslili tudi napise: "Živeli fašisti!"

IZ ZUNANJEGA SVETA.

VATIKAN bo izdal "belo knjigo", v kateri bodo objavljeni dokumenti, ki bodo dokazali, kako si je sv. Oče prizadeval za mir. NOVO POLJSKO VLADO BODO SESTAVLJALI. Dne 15. junija se bodo v Moskvi sešli zastopniki londonske in lublinske poljske vlade, da bodo poskusili sestaviti novo res demokratsko vlado vseh poljskih strank. KRVOLOJA SLOVENCŲ V KORAŲ PRAVICE. Na zgornjem koroskem so angleške oblasti prijele 10 zaprle glasovitega Graškega gonitelja dr. Siegrida Uiberreithera, ki je kriv, da so 10.000 Slovencev s Stajerskega bili preseljeni v tujino in, ki ima na vesti smrt 1000 čev slovenskih starcev.

TRUMAN, CHURCHILL, STALIN se bodo spet sešli. Tako je oznanil javnosti ameriški predsednik Truman, ko se je njegov poseben odposlanec Hopkins vrnil iz Moskve v Washington. Istocasn

je Truman poslal v London drugega odposlanca Daviesa. Uspeh teh dveh odposlanstev je tako ugoden, da je dan ko se bodo sešli Truman, Stalin in Churchill že določen.

S ČESKO-SLOVAŠKEGA BODO IZGNALI VSE NEMCE. Tako je v svojem govoru naglasil dr. Beneš, je dejal, da mora Nemčija nositi v svoji celoti odgovornost za nasilja nacističnega režima. Za požgano češko vas Lidice, nosijo odgovornost Sudetski Nemci, ki morajo zato biti kaznovani. Kdo pa bo odgovoren za stotine slovenskih požganih vasi po Dolenjskem, Gorenjskem, Stajerskem ter za tisoče preseljenih slovenskih družin s Kranjskega, Stajerskega in Koroskega? Ti zločinci so bili mnogo večji kakor oni v Lidicih. Odgovorni sokrivci bi se pa danes radi zgovarjali češ, da niso Nemci ampak Avstrijci.

IZ TABORISCA.

ODLOŽBOVOVLSKI ZA MENIOSPI V VETRINJU za tiste, ki so se priglasili s. dr. Majku Ložarju, bo jutri ob 5 uri. Udeleženci naj bodo ob 5 uri redno prišli. DOBIVAMO RITOUZE, da nekatere občine ne prejemajo našega lista, da se razdeljevanje lista ravnišeje uredi, naj občinski zastopniki od jutri naprej pošiljajo vsak dan ob 11 uri v Glavno pisarno po list. Če katera občina ne bo poslala vseh izvedov, naj jih vrne najkasneje do 2 ure popoldan. Izkušicek naj prinesejo vedno naslednji dan.